

CIRKULÄR 16:50

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Signild Östgren m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för år 2017 och höständringsbudgeten för år 2016

Den 20 september presenterade regeringen 2017 års budgetproposition (2016/17:1) och 2016 års höständringsbudget (2016/17:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2016–2020. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) *egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Nedan sammanfattas några satsningarna:

- Mer resurser till välfärden, 7,7 miljarder till kommunerna år 2017.
- Lovskola införs från år 2017 och kommunerna tillförs 30 miljoner, år 2018 tillförs 60 miljoner.
- En ”läsa skriva räkna-garanti” genomförs från år 2018 och kommunerna tillförs 130 miljoner per år.
- Rätt till Komvux innebär en förstärkning med cirka 530 miljoner per år.
- Avdrag för resor till arbetet ger ett avdrag på 205 miljoner per år.
- Satsning på transportinfrastruktur med 3,7 miljarder 2019 och 5 miljarder 2020.
- 900 miljoner kronor för perioden 2017–2020 för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.
- Nivån för klimatklivet är för perioden 2017–2020 årligen 700 miljoner.
- Kompetensutveckling för tidsbegränsat anställda inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård, 50 miljoner 2017 och därefter 200 miljoner åren 2018–2019.

I Budgetpropositionen läggs de 10 miljarderna till kommuner och landsting in i utgiftsområde 25, vilket innebär att på sikt kommer dessa medel att succesivt öka kommuner och landstings generella statsbidrag.

Innehållsförteckning

Ekonomi	3
Kommunalekonomisk utjämning	5
Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	8
Migration och Integration	11
Individ- och familjeomsorg	13
Jämställdhet och diskriminering	14
Funktionshinder	15
Bidrag till psykiatri	15
Fritid och kultur	16
Äldreomsorg	17
Bostäder	17
Infrastruktur, transporter och klimat	18
Arbetsmarknad	20
Arbetsgivarfrågor	22

Ekonomi

Regeringens bedömning av den makroekonomiska utvecklingen

Tyngdpunkten i regeringens framställning ligger på perioden 2016–2017 medan utvecklingen 2018–2020 redovisas mer översiktligt.

Man pekar på osäkerhet om såväl internationella som inhemska faktorer. Bland de inhemska faktorerna nämns de stora rekryteringsbehoven i kommunsektorn, som redan har brist på personal. Man pekar också på att utvecklingen av den offentliga konsumtionen kan bli svagare än enligt prognosen om kommuner och landsting inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning.

Utvecklingen 2016 och 2017

Konjunkturåterhämtningen i världen fortsatte under inledningen av 2016, även om den globala BNP-tillväxten var måttlig. Investeringar i oljesektorn ger stort bidrag till den norska tillväxten. Trots att oljepriset har stigit sedan början av 2016 är det fortfarande på en förhållandevis låg nivå och de norska investeringarna väntas därför minska även 2017, vilket bidrar till relativt låg BNP-tillväxt. Den ekonomiska tillväxten i Finland har varit svag en längre tid, delvis på grund av minskad efterfrågan från de viktiga exportmarknaderna Ryssland och euroområdet. Den finska tillväxten väntas stiga något 2016 och 2017 men bedöms bli fortsatt låg.

Tillväxten i euroområdet tilltog under inledningen av 2016, men den är fortfarande ojämnt fördelad. Starkare investeringsutveckling understödd av expansiv penningpolitik och något expansiv finanspolitik förväntas framöver. Tillväxten 2017 bedöms fortsätta i samma takt som 2016. Resultatet av den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskap väntas medföra något lägre BNP-tillväxt i Storbritannien under andra halvan av 2016. Men, enligt regeringen, föreföll i slutet av augusti risken för spridningseffekter till andra länder vara begränsad.

Svensk ekonomi växte snabbt 2015 och tillväxten väntas bli hög även 2016 för att avta 2017, se tabell 1. Resursutnyttjandet fortsätter därmed att stiga. Det avspeglas i att BNP-gapet blir något positivt 2017 och att arbetslösheten faller till 6,3 procent år 2017. Konjunkturläget bedöms vara i det närmaste balanserat och de kommande åren präglas av en mer normal tillväxttakt.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens prognos i budgetpropositionen

Procentuell förändring om inte annat anges, prognos 2015–2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BNP ¹	3,9	3,2	2,5	2,0	2,3	2,4
Arbetade timmar ¹	1,0	1,9	1,5	0,6	0,8	0,8
Arbetslöshet ²	7,4	6,8	6,3	6,3	6,3	6,2
BNP-gap ³	−0,9	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Timplöner ⁴	2,4	2,7	3,1	3,4	3,4	3,4
KPIF, årsgenomsnitt	0,9	1,5	1,7	1,9	2,0	2,0
Prisbasbelopp	44 500	44 300	44 800	45 400	46 300	47 600
Finansiellt sparande i off. sektor ⁵	−0,1	−0,2	−0,3	0,0	0,8	1,5
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	43,4	42,0	40,9	39,5	37,4	34,5

¹Kalenderkorrigerade. ²Procent av arbetskraften. ³Procent av potentiell BNP.

⁴Konjunkturlönestatistiken. ⁵Andel av BNP.

Källa: Budgetpropositionen för år 2017.

De låga räntorna, stark ökning av sysselsättningen, stadigt ökande disponibel inkomst och ett i utgångsläget högt hushållssparande tyder, enligt regeringen, på fortsatt hög konsumtionstillväxt i hushållen framöver. Men införandet av krav på amorteringar på nya bostadslån ger enligt regeringen en motverkande kraft.

Tillväxten i offentlig konsumtion var förra året den högsta sedan 1998. Den statliga konsumtionen växte starkt men tillväxttakten i kommunsektorn var ännu högre. Den kommunala konsumtionen bedöms öka starkt även 2016 och 2017. För detta talar såväl den demografiska utvecklingen som det stora antalet asylsökande. Regeringen räknar även med att tidigare reformer inom vård, skola och omsorg samt de 10 miljarderna i höjt generellt statsbidrag kommer att bidra till ökad kommunal konsumtion.

Investeringstillväxten inom näringslivet väntas avta stegvis. Bostadsinvesteringarna väntas fortsätta öka men i lägre takt i och med att resursutnyttjandet inom byggsektorn blir mer ansträngt. De offentliga investeringarna bedöms växa i hög takt 2016 och 2017, främst i kommunsektorn.

Arbetslösheten bedöms bli 6,8 procent för helåret 2016 och falla till 6,3 procent 2017. Antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner tyder på att sysselsättningen fortsätter öka starkt under resterande del av 2016. Detta tillsammans med stigande efterfrågan i svensk ekonomi pekar, enligt regeringen, på fortsatt ökning av sysselsättningen 2017. Kommunsektorn väntas lämna ett stort bidrag till ökningen av antalet sysselsatta 2016 och 2017, sysselsättningen i kommuner och landsting väntas öka med 2,4 procent (27 000 personer).

Trots en stark utveckling på arbetsmarknaden och ett balanserat resursutnyttjande har löneutvecklingen varit dämpad under inledningen av 2016. Löneökningarna 2016 väntas bli lägre än genomsnittet för 1993–2015. År 2017 väntas de dock bli högre till följd av att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden bedöms öka.

Trots expansiv penningpolitik har inflationen varit låg under en längre tid. Den underliggande inflationen har dock stigit trendmässigt sedan 2014 och väntas fortsätta stiga 2017, bland annat på grund av högre resursutnyttjande.

Utvecklingen 2018–2020

Resursutnyttjandet, mätt med BNP-gapet, bedöms vara balanserat 2018–2020. Hushållens konsumtion väntas växa i fortsatt snabb takt. Sysselsättningstillväxten väntas bromsa in 2018 till följd av lägre BNP-tillväxt. Från och med 2018 väntas också ett förhållandevis stort antal nyanlända komma in i arbetskraften.

Den kommunala konsumtionen bedöms visserligen öka starkt 2016 och 2017 (med 4,3 respektive 2,8 procent) till följd av den demografiska utvecklingen och asylmottagandet. Regeringen räknar även med att tidigare reformer inom vård, skola och omsorg samt de 10 miljarderna i höjt generellt statsbidrag kommer att bidra till ökad kommunal konsumtion. Men år 2018 räknar man med i stort sett oförändrad kommunal konsumtion jämfört med året innan och åren 2019–2020 räknar man med att den kommunala konsumtionen ska minska.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Bo Legerius tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Regeringens uppfattning om skatteunderlagets ökning till år 2019 är mer optimistisk än SKL:s och Ekonomistyrningsverkets (ESV), se tabell 2. Regeringens kommentarer till den relativt starka skatteunderlagstillväxten är sparsamma. Det som framkommer är att den främst förklaras av en stark tillväxt av lönesumman.

Tabell 2. Olika skatteunderlagprognoser
Procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014–2019
SKL aug	3,2	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1	28,4
Reg, sep	3,2	5,2	5,0	5,2	4,2	4,2	30,2
ESV, sep	3,2	5,0	5,2	4,6	4,1	3,9	28,9

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Regeringen förutser starkare utveckling än SKL av skatteunderlaget vart och ett av åren 2015–2019. Huvudförklaringen är att regeringens prognos visar större ökning av arbetade timmar. Det motverkas delvis av att SKL förutsätter större löneökningar 2017–2019.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Förändring i kostnadsutjämningen

Regeringen anger i Budgetpropositionen att delmodellen för *Barn och unga med utländsk bakgrund*, i kostnadsutjämningssystemet, ska ändras. Den geografiska indelning som används i modellen föreslås ändras från en indelning gjord utifrån församling till en indelning gjord utifrån distrikt. Förändringen föreslås införas från och med 2017. Enligt regeringen bedöms omfördelningseffekterna att bli små.

Den prognos av kostnadsutjämnningen som SKL presenterade i april, se cirkulär 16:17, bygger på den nu föreslagna indelningen.

Frågor om kostnadsutjämnningen kan ställas till Måns Norberg tfn 452 77 99 eller till Anders Folkesson tfn 08-452 73 37, avdelningen för ekonomi och styrning.

Anslaget kommunalekonomisk utjämnning

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020
Totalt enligt cirkulär 15:24	64 562	64 626	64 690	64 690
Skatteväxling 2016	-4	-4	-4	-4
Tillskott				
Ökade resurser till välfärden (del av)	2 100	2 100	3 500	4 900
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Betygsättning i moderna språk	4	8	8	8
Lovskola	30	60	60	60
"Läsa skriva räkna-garanti"		130	130	130
Nationella prov		-61	-61	-61
Rätt till Komvux	534	530	530	532
Övriga regleringar				
Avdrag för resor till och från arbetet	-205	-205	-205	-205
Skatteavtalet Sverige-Danmark	-13	-13	-13	-13
Nedsättning av fastighetsavgiften				64
Överföring till 1:3 Kommunalekonomiska organisationer	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Totalt enligt detta cirkulär	67 007	67 170	68 634	70 100

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

	2017	2018	2019	2020
Totalt enligt cirkulär 15:24	6 475	6 380	6 322	6 249
Skatteväxling 2016	0	0	0	0
Tillskott				
Ökade resurser till välfärden (del av)	211	207	342	473
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Betygsättning i moderna språk	0	1	1	1
Lovskola	3	6	6	6
Läsa-skriva-räkna-garanti		13	13	13
Nationella prov		-6	-6	-6
Rätt till Komvux	54	52	52	51
Övriga regleringar				
Avdrag för resor till och från arbetet	-21	-20	-20	-20
Skatteavtalet Sverige-Danmark	-1	-1	-1	-1
Nedsättning av fastighetsavgiften				6
Överföring till 1:3 Kommunalekonomiska organisationer	0	0	0	0
Totalt enligt detta cirkulär	6 720	6 632	6 708	6 772

Tillskott

Regeringen har i Budgetpropositionen anvisat 10 miljarder till kommuner och landsting från år 2017 för mer resurser i välfärden. Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas på samma sätt som via det kommunalekonomiska utjämningsystemet dvs. i kronor per invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända.

Av tillskottet som fördelas per invånare erhåller kommunerna 70 procent och landstingen 30 procent. Av det tillskott som fördelas med hänsyn till antal asylsökande och nyanlända får kommunerna 80 procent och landstingen 20 procent. Beräkningen är preliminär och kommer att uppdateras inför den slutliga fördelningen inför 2017.

Tabell 5. Fördelning av 10 miljarder till välfärden, kommuner

Miljoner kronor och kronor per invånare

År	Totalt, mnkr	Generell fördelning, mnkr	Generell fördelning, kronor/invånare	Modellberäknad fördelning, mnkr
2016	8 330	0	0	8 330
2017	7 700	2 100	211	5 600
2018	7 700	2 100	207	5 600
2019	7 500	3 500	342	4 000
2020	7 300	4 900	473	2 400
2021	7 000	7 000	668	0

Källa: Regeringens skrivelse *Preliminär fördelning kommuner och landsting*.

Från år 2021 är tanken att hela tillskottet ska ligga i anslaget för den kommunalekonomiska utjämnningen som generellt statsbidrag.

Den preliminära modellberäknade fördelningen för år 2017 per kommun framgår av regeringens skrivelse (pdf) som finns tillgänglig på denna webbsida:

<http://www.regeringen.se/contentassets/8b65b455d6ae49bfb750deee25d489c4/preliminar-fordelning-kommuner-och-landsting>

Frågor om tillskottet kan ställas till Måns Norberg tfn 452 77 99 eller till Signild Östgren tfn 08-452 77 45, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

Regeringen har i remisspromemorian En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor (U2016/03475/S) föreslagit att **betyg ska sättas i moderna språk** varje termin fr.o.m. årskurs 6. För att ersätta kommunerna för ett utökat åtagande vid ett införande föreslår regeringen därför att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämnning tillförs 4 miljoner kronor 2017. Anslaget beräknas öka med 8 miljoner fr.o.m. 2018.

Regeringen har för avsikt att föreslå en skyldighet för huvudmännen att erbjuda **lovskola** i två veckor per läsår för elever i årskurserna 8 och 9 samt på sommaren efter årskurs 9 i grundskolan. För att ersätta kommunerna för ett utökat åtagande vid ett införande föreslår regeringen därför att anslaget tillförs 30 miljoner kronor 2017 och att anslaget beräknas öka med 60 miljoner fr.o.m. 2018.

För att förbättra möjligheterna att tidigt kunna ge stöd efter behov avser regeringen att påbörja införandet av en ”**läsa skriva räkna-garanti**” från 2017. Regeringen beräknar att 130 miljoner kronor bör tillföras anslaget fr.o.m. 2018 för att kompensera skolhuvudmännen för ökade utgifter med anledning av en sådan garanti.

Utredningen om **nationella prov** överlämnade sitt betänkande (SOU 2016:25) till regeringen den 31 mars 2016. Utredningens betänkande har remitterats och regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition med utgångspunkten att skapa en rättvis och likvärdig bedömning av proven. Förslagen innebär möjliga effektiviseringar och regeringen beräknar därför att anslaget kan minska med 61 miljoner kronor årligen 2018–2021 och med 123 miljoner 2022 och årligen därefter.

Regeringen har lämnat förslag om en **rätt till utbildning inom Komvux** på gymnasial nivå för att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning samt motsvarande behörighet till yrkeshögskolan. Regeringen föreslår därför att 534,3 miljoner kronor tillförs anslaget för 2017 och beräknar att 530 miljoner överförs för 2018 och 2019. För 2020 och åren därefter beräknas 532 miljoner överföras för samma ändamål.

Övriga ekonomiska regleringar

Höjd beloppsgräns vid **avdrag för resor till och från arbetet** medför att anslaget minskar med 205 miljoner kronor.

I **skatteavtalet mellan Sverige och Danmark** om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2017 minskas anslaget med 13 miljoner kronor.

Den tioåriga **nedsättningen av fastighetsavgift** för nybyggda bostäder utvidgas genom att fastighetsavgiften sätts ned helt även år 6–15 efter värdeåret. Kommunernas inkomster från fastighetsavgiften minskar stegvis fr.o.m. 2018 t.o.m. 2027. För såväl 2018 som 2019 har anslaget redan tidigare beräknats öka med 64 miljoner kronor. För 2020 beräknas ytterligare 64 miljoner tillskjutas.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 0,4 miljoner kronor för att finansiera en **bidragsökning till Rådet för kommunala analyser**.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Anders Folkesson, tfn 08-452 73 37, Måns Norberg tfn 08-452 77 99 och Mona Fridell, tfn 08-452 79 10, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning

Det ska bli obligatoriskt att erbjuda lovskola

Regeringen avser att föreslå att det ska införas en skyldighet för huvudmännen att erbjuda lovskola till de elever i grundskolans årskurs 8 och 9 som riskerar att inte uppnå kunskapskraven för betyget E i ett eller flera ämnen och som därmed riskerar att inte nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Lovskola ska även erbjudas de elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha blivit behöriga till ett nationellt program i

gymnasieskolan. Vidare avser regeringen att se över lovskolans omfattning och inriktning.

Kommunerna kompenseras för det åtagande som en skyldighet innebär genom generella statsbidrag. Samtidigt minskas det riktade statsbidrag som idag finns för att erbjuda lovskola.

Någon proposition om skyldigheten att erbjuda lovskola har ännu inte presenterats. Men eftersom det avsätts 30 miljoner år 2017 (se cirkulärets tabell 3) kan det antas att avsikten är att införa en skyldighet någon gång under 2017. Några överläggningar mellan regeringen och SKL i enlighet med finansieringsprincipen har inte ägt rum.

Betyg i moderna språk ska sättas varje termin från årskurs 6

Medel föreslås fr.o.m. 2017 överföras till utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner för att kompensera kommunerna för en kostnadsökning med anledning av att betyg ska sättas i moderna språk varje termin fr.o.m. årskurs 6. För 2017 avsätts 4 mkr och fr.o.m. 2018 avsätts 8 mkr. Se cirkulärets tabell 3.

Att betyg i moderna språk ska sättas varje termin hänger samman med de förslag om en stadieindeldad timplan som nyligen presenterades i en promemoria från Utbildningsdepartementet, och som i skrivande stund är ute på remiss. Någon närmare tidplan för en proposition i frågan har ännu inte aviserats, men att döma av att det avsätts 4 mkr fr.o.m. 2017 kan det antas att förändringen kommer att gälla från höstterminen 2017. Några överläggningar mellan regeringen och SKL i enlighet med finansieringsprincipen har inte ägt rum.

En "läsa skriva räkna-garanti" planeras att införas

Regeringen avser att från 2017 påbörja införandet av en "läsa skriva räkna-garanti" i grundskolan. För att kompensera skolhuvudmännen för ökade utgifter med anledning av garantin beräknas fr.o.m. 2018 att 130 miljoner kronor kommer att tillföras utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Se cirkulärets tabell 3.

En statlig utredning om förutsättningarna att införa en "läsa skriva räkna-garanti" kommer att lämna sitt betänkande till regeringen inom kort. Någon närmare tidplan för en proposition i frågan har ännu inte aviserats, och några överläggningar mellan regeringen och SKL i enlighet med finansieringsprincipen har inte ägt rum.

Ändringar planeras i systemet med nationella prov

En statlig utredning om de nationella proven lämnade tidigare i år förslag om ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning. Regeringen avser att återkomma med en proposition med utgångspunkten att skapa en rättvis och likvärdig bedömning av proven. Med anledning av den kommande propositionen och den möjliga effektivisering som förslagen medför beräknas anslagsnivån under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner att påverkas från och med 2018. Se cirkulärets tabell 3.

Någon närmare tidplan för en proposition i frågan har ännu inte aviserats, och några överläggningar mellan regeringen och SKL i enlighet med finansieringsprincipen har ännu inte ägt rum.

Fler platser yrkesvux och lärlingsvux

Inför innevarande år aviserade regeringen en ökning av antal årselevplatser inom yrkesvux med 4 350 årselevplatser. Innevarande år har Skolverket sammanlagt fördelat 8 474 platser. I budgetproposition för 2017 aviseras en förstärkning av antalet platser med ytterligare 2 425 platser.

Regeringen avsätter för lärlingsvux medel för 2 600 platser. Det innebär en ökning av i storleksordningen 1 000 platser i förhållande till de nuvarande.

SKL ser positivt på utökningen av platser inom yrkesvux. Redan när den nuvarande regeringen tillträdde – hösten 2014 – framhöll vi betydelsen av en fortsatt satsning på yrkesutbildning för vuxna. Behovet omfattar även ungdomar över 20 år som vill snedda från ett högskoleförberedande gymnasieprogram till yrkesverksamhet. De ny-anlända som genomgått SFI och grundläggande utbildning och behöver ytterligare utbildning för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden är en växande målgrupp.

SKL bedömde att antalet yrkesvuxplatser behövde uppgå till i storleksordningen 15 000–16 000 platser. Detta skulle innebära att behovet även på några års sikt skulle tillgodose olika yrkesområden, inklusive de omfattande behov inom vård- och omsorgssektorn som finns i stora delar av landet. Den bedömningen kvarstår. Regeringens förslag om ytterligare utökning av antalet yrkesvuxplatser i årets budget är därför välkommet.

Det har hittills visat sig svårt att svara upp mot önskemålen om en omfattande utökning av lärlingsutbildningar i gymnasieskolan. Vad gäller lärlingsutbildning för vuxna finns det enligt SKL:s uppfattning däremot gynnsamma möjligheter att gradvis utveckla sådan utbildning. Vi ser därför positivt på en utökning av ramen för lärlingsvux.

Rätt till behörighetsgivande utbildningar inom Komvux

Under år 2016 fanns det medel – under ett år – för 8 599 årselevplatser fördelade som s.k. kunskapslyftsplatser. De har kunnat användas för både teoretiska och yrkesinriktade platser.

Inför 2017 planeras i stället att införas så kallade behörighetsgivande utbildningar. Den består dels av en rättighet för elever som saknar grundläggande behörighet för högskolestudier att läsa in den inom vuxenutbildning. Hittills har en sådan rättighet varit förbehållet elever som efter den senaste gymnasireformen fullföljt ett yrkesprogram i gymnasieskolan utan att uppnå sådan behörighet. Den består också i en rätt att läsa in särskild behörighet för högskola och särskilda förkunskapskrav för yrkeshögskola inom vuxenutbildningen.

För detta kompenseras kommunerna med generella statsbidrag, genom att tillförs det fr.o.m. 2017 tillförs cirka 530 mkr till utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Se cirkulärets tabell 3.

SKL har ställt sig positiv till införandet en rättighet till behörighetsgivande utbildningar inom vuxenutbildningen. Vi har heller inte redovisat några invändningar mot den finansieringsnivå reformen ligger på i ett inledande skede. Det är däremot mycket

svårt att på förhand uppskatta vilka utbildningsvolymerna som en sådan rättighet medför och kommer att utvecklas till, varför vi framhållit till regeringen att reformens ekonomiska konsekvenser nog behöver följas upp.

Tillfälligt minskad ram för traineeutbildning

Ramen för traineeutbildning föreslås minskas från 3551 årsplatser i år till 1246 årsplatser för år 2017. Det hänger samman med svårigheterna att inledningsvis få igång en verksamhet med de volymer inom trainee som från början förväntades. Lite längre fram i tiden – för 2018 och 2019 – avser regeringen att åter öka på ramen för detta ändamål.

Utökad ram för Yrkeshögskolan och bibehållen ram för folkhögskolan

Innevarande år har skett en ökning av antalet platser i Yrkeshögskolan med 2 500 platser. Inför år 2017 utökas ramen med ytterligare 3 500 årsplatser. Detta i enlighet vad som redan tidigare aviserats. De riktade medel som funnits anvisade för folkhögskolan bibehålls i samma omfattning som tidigare.

SKL finner att alltmer av yrkesutbildningar flyttar upp på eftergymnasial nivå, inte minst därför är den utökade ramen för yrkeshögskolan välkommen.

Frågor om grundskola kan ställas till Eva-Lena Arefäll tfn 08-452 79 45 och om gymnasieskola och vuxenutbildning till Mats Söderberg tfn 08-452 79 42, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Migration och Integration

Nya ersättningar för ensamkommande barn

Regeringen har tidigare meddelat att man avser ändra systemet med kommunersättningar för mottagandet av ensamkommande barn från halvårsskiftet 2017. Ersättningsystemen ska innehålla ett större inslag av schabloner, samt styra mot mer kostnadseffektiva placeringslösningar och kortare placeringstider. I budgetpropositionen framgår inga ytterligare detaljer, varför kommunerna nu måste invänta förordningsändringarna innan dessa kan klargöras. Från 2018 och framåt räknar regeringen med att de lägre ersättningarna ger lägre kostnader för staten med cirka 7 miljarder kronor årligen.

Regeringen tillskjuter 40 miljoner kronor under 2017 och 2018 för att kompensera kommunerna för eventuella extraordinära utgifter till följd av det nya ersättningssystemet. Det finns ännu inga detaljer kring hur dessa medel ska fördelas.

Frågor om ersättningar för ensamkommande barn kan ställas till Måns Norberg tfn 452 77 99 eller till Signild Östgren tfn 08-452 77 45, avdelningen för ekonomi och styrning.

Asylmottagande och nyanländas etablering

Tidiga insatser till asylsökande

Länsstyrelserna får ansvaret för att samordna och organisera tidiga etableringsinsatser till asylsökande från 2017. Tidigare har Migrationsverket ansvarat för organiserad

sysselsättning. Inom ramen för det nya uppdraget ska länsstyrelserna bl. a. utlysa medel till framförallt civilsamhällets organisationer för att genomföra tidiga insatser. Medel tillförs för detta ändamål med 135 miljoner 2017, 110 miljoner 2018, 100 miljoner 2019 och 30 miljoner 2020.

Med anledning av länsstyrelsernas nya uppdrag förstärks även deras förvaltningsanslag med 72 miljoner per år från 2017 och Migrationsverkets förvaltningsanslag minskar med motsvarande belopp.

Ytterligare medel tillförs även till studieförbunden och folkhögskolor via Folkbildningsrådet för språkinsatser till asylsökande med 135 miljoner 2017, 120 miljoner 2018, 106 miljoner 2019 och 41 miljoner 2020.

Arbetsförmedlingen tillförs 90 miljoner 2017 och 55 miljoner från 2018 för att satsningen på kompetenskartläggning av asylsökande ska fortsätta.

Hur de nya medlen från länsstyrelsen ska utlysas kommer att regleras i förordning. Medlen avser i huvudsak insatser via det civila samhället. Den kommande förordningen kan tydliggöra om även andra aktörer, såsom kommuner, landsting och regioner kan söka medel för tidiga etableringsinsatser till asylsökande.

Ökade § 37-medel

Inom ramen för länsstyrelsernas uppdrag att verka för ökad beredskap och mottagningskapacitet i kommunerna tillförs de medel som kommuner kan ansöka om enligt 37 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar. De s.k. § 37-medlen uppgår till totalt 80 miljoner under 2017 inkluderat en förstärkning med på 20 miljoner som tillförs för att skapa förutsättningar för en god bostadsförsörjning i kommunerna genom att förmedla eller på annat sätt underlätta uthyrning av privatpersoners bostäder.

Förändrat regelverk i etableringsuppdraget

Regeringen avser att återkomma med förslag för att förenkla och effektivisera etableringsuppdraget. Syftet är att göra regleringen av nyanländas etablering mer lik det arbetsmarknadspolitiska regelverket i övrigt.

I den översyn av etableringsuppdraget som har genomförts internt på regeringskansliet har ingått att se över regelverket för etableringsuppdraget i syfte att minska onödig administration och skapa bättre förutsättningar för en ökad flexibilitet och effektivitet. I översynen har även ingått hanteringen av statliga ersättningar vid övergången mellan asylsökningprocessen och den första tiden med uppehållstillstånd (det s.k. glappet). En departementspromemoria med en redovisning från översynen och förslag förväntas remitteras inom kort.

Dua ges uppdrag och medel att främja samverkan kring nyanlända mellan AF och kommuner

Delegationen för unga till arbete (Dua) ges ett uppdrag att främja samverkan mellan berörda aktörer som har betydelse för nyanländas, företrädesvis nyanlända ungdomars, möjlighet att etablera sig i arbetslivet. Erfarenheterna av Dua:s tidigare arbete med lokala överenskommelser som verktyg för samverkan ska tas tillvara. 30 miljoner

per år 2017–2018 avsätts för främjandeinsatser liknande de medel som idag finns för samverkan kring unga.

Inom ramen för nuvarande samverkan kring nyanländas etablering har också lokala överenskommelser (s.k. LÖK:ar) använts som verktyg. Det är angeläget, enligt SKL, att det fortsatta arbetet, där även Dua får uppdrag, bygger vidare på denna samverkan.

Ökade medel till kommunerna för nyanlända med särskilda behov

Anslaget till Migrationsverket för ersättningar till kommuner höjs och avser volymökningar och inte förändringar i utformningen av ersättningen.

Medel reserveras för nyanlända inom satsningen på lärlingsvux

Platserna inom lärlingsvux utökas. Delar av satsningen reserveras för elever inom svenska för invandrare (sfi) och svenska som andra språk. Satsningen uppgår totalt till 243 miljoner.

Subventionen i nystartsjobb för nyanlända ökar.

Regeringen avser att sänka subventionen i nystartsjobb för personer som varit arbetslösa mindre än två år. Regeringen avser samtidigt att öka subventionen för personer som varit arbetslösa mer än tre år och för nyanlända. Den maximala stödperioden kortas till två år.

Frågor om Asylmottagande och nyanländas etablering kan ställas till Karin Perols, tfn 08-452 76 82, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Individ- och familjeomsorg

Förbättringar i socialförsäkringarna kan påverka kostnaderna för bistånd

- Höjd sjuk- och aktivitetsersättning med 0,05 prisbasbelopp (187 kr/mån) från 2017-07-01.
- Bostadstillägget höjs med 100 kronor per månad från 2017-01-01.
- Inkomstgränsen för barnfamiljer höjs från 117 000 till 127 000 kronor för ensamstående och från 58 500 till 63 500 för makar och sambor från 2017-01-01.
- Differentierat underhållsbidrag för unga från 15 år föreslås införas från år 2018.
- Höjning av flerbarnstillägget för barn tre med 126 kronor per månad från 2017-01-01.

Förbättrad arbetslöshetsförsäkring

Blir möjligt att vara arbetslös på deltid och få ersättning under max 60 veckor (nu 75 ersättningsdagar). Samordning av hur pension och arbetslöshetsersättning kan ske.

Många av de reformer som regeringen genomfört tidigare, som t.ex. höjt underhållsstöd för ensamstående, borttagande av den bortre parentesen i sjukförsäkringen, höjd a-kassa och åtgärder för fler personer i utbildning och jobb kommer leda till ett minskat behov av ekonomiskt bistånd.

Frågor om ekonomiskt bistånd kan ställas till Christina Björk tfn 08-452 71 77, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Jämställdhet och diskriminering

Fortsatta satsningar inom jämställdhetspolitiken

Förslaget i budgetpropositionen är att drygt 247 miljoner kronor avsätts under perioden 2017–2020, förutom år 2019 då drygt 346 miljoner planeras att avsättas, till särskilda jämställdhetsåtgärder.

Jämställdhetsmyndighet ska inrättas

En Jämställdhetsmyndighet planeras inrättas från år 2018.

Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor 2017–2020

En nationell strategi mot mäns våld ska presenteras under hösten 2016. De samlade åtgärderna på området aviserar omfatta cirka 900 miljoner kronor för perioden 2017–2020 för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin innebär en ambitionshöjning på området med fokus på våldsförebyggande insatser.

Uppdrag om utvecklingsmedel, kompetensstöd och samordning fortsätter

Socialstyrelsen ska under 2017 fortsätta att fördela 50 miljoner kronor till kommunerna och 20 miljoner till landstingen i form av utvecklingsmedel för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.

Socialstyrelsen, länsstyrelserna och NCK får också fortsatt uppdrag att tillhandahålla nationellt och regionalt kompetensstöd för att kvalitetsutveckla arbetet i kommuner, landsting och regioner.

Regeringen kommer också att ge länsstyrelserna fortsatt uppdrag att stödja och utveckla samordningen i länen. Länsstyrelsen i Östergötlands län får fortsatt uppdrag för 2017 att ha ett nationellt kompetensteam mot tvångsäktenskap och barnäktenskap samt hedersrelaterat våld och driva en nationell stödtelefon för yrkesverksamma bl.a. inom kommuner, landsting och regioner.

Ny lagstiftning om aktiva åtgärder

Under 2016 har regeringen föreslagit ändringar i diskrimineringslagen som innebär att arbetet med aktiva åtgärder inom arbetslivet och utbildningsområdet ska utvidgas till att omfatta samma diskrimineringsgrunder som diskrimineringsförbudet (prop. 2015/16:135). I propositionen föreslås även att det nuvarande kravet på en lönekartläggning för jämställda löner kvarstår och att en sådan kartläggning ska genomföras årligen i stället för vart tredje år. När det gäller formerna för dokumentation av arbetet ersätts dagens krav på särskilda planer med ett krav på skriftlig dokumentation. Kravet på skriftlig dokumentation vid lönekartläggningen ska omfatta företag med minst 10 arbetstagare i stället för dagens 25. I propositionen lämnas också förslag på ett förtydligat ansvar för arbetsgivare att främja en jämn könsfördelning på ledande positioner. Förslagen träder i kraft den 1 januari 2017.

Frågor om Jämställdhet och diskriminering besvaras av Jenny Norén tfn 08-452 77 96 och Anna Ulvesson tfn 08-452 74 67, avdelningen vård och omsorg.

Funktionshinder

Indexering av assistansersättningen

Höjning av assistansersättningen blir något lägre än tidigare år, nämligen en indexering med 1,05 procent. Regeringen hänvisar till Assistansersättningsutredningen, som i sitt betänkande bedömde att ersättningen är högre än vad som motiveras av kostnads- och löneutvecklingen (SOU 2014:9).

SKL anser att uppräkningsbeloppet med 1,05 till 291 kronor per timme för 2017 är otillräckligt. Uppräkningsbeloppet är otillräckligt i förhållande till nivån på löneökningstakten som anges till cirka 3 procent i regeringens prognoser. Detta innebär en kostnadsövertäckning på kommunerna eftersom de har ett ansvar för att utföra assistansen för alla brukare, även de som inte någon annan utförare vill ta emot.

Regeringen vill införa differentierad schablon

Regeringen öppnar för möjligheten att införa en differentierad schablon för assistansen genom en ändring i Socialförsäkringsbalken (SFB). Inga konkreta förslag på hur detta ska utformas lämnas dock.

SKL har tidigare tagit ställning för en differentiering grundad på olika andel utförd tid på obekvämt arbetstid.

Efterskottsbetalning för assistansen

I budgeten redovisas också de ekonomiska konsekvenserna av att assistansersättningen utbetalas i efterskott från den 1 oktober i år. Konsekvenserna för kommunerna blir enbart likviditetsmässiga.

SKL har tagit ställning för denna förändring eftersom det minskar behovet av regleringar i efterskott när en brukare t.ex. byter anordnare.

Forskning

Regeringen föreslår en forskningssatsning för att öka kunskapen om styrningen av hälso- och sjukvård och socialtjänst för en kunskapsbaserad och innovativ utveckling. Satsningen ska utformas i bred samverkan med berörda. Regeringen föreslår att anslaget till Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) ökas med 10 miljoner kronor 2017 och beräknas öka med 15 miljoner under perioden 2018–2020.

Frågor om funktionshinderområdet besvaras av Henrik Gouali tfn 08-452 77 95, avdelningen för vård och omsorg, och frågor om assistansersättningen av Peter Sjöqvist tfn 08-452 77 44, avdelningen för ekonomi och styrning.

Bidrag till psykiatri

Regeringen föreslår att 1,1 miljard kronor anvisas per år för perioden 2017–2019 samt 0,8 miljarder för år 2020. Anslaget får användas till bidrag och statsbidrag för insatser

inom psykiatri och psykisk hälsa. Anslaget får även användas för utgifter för forskning inom psykiatri och psykisk hälsa. Vissa insatser inom folkhälsoområdet finansieras även av anslaget. En viktig del i regeringens strategi är en sedan tidigare redovisad riktad satsning på 280 miljoner kronor per år under 2016–2019 för att möta den ökade ohälsan bland barn och unga vuxna t.o.m. 30 år. I satsningen ingår att förstärka ungdomsmottagningarnas arbete och stimulera nya initiativ på området.

Målsättningen är att överenskommelsen 2016 med SKL ska följas av överenskommelser med en likartad inriktning under 2017 och 2018.

Frågor om psykiatri kan ställas till Mikael Malm tfn 08-452 78 31, avdelningen för vård och omsorg.

Fritid och kultur

Idrottssatsningar

I höständringsbudgeten satsas 20 miljoner på asylsökandes och nyanländas idrott i år. För perioden 2017–2019 avsätts i budgetpropositionen 14 miljoner per år och för perioden 2020–2025 avsätts 18 miljoner per år.

Regional kulturverksamhet – kultursamverkansmodellen

SKL uppmärksammar att regeringen hörsammat behovet av en förstärkning av anslaget för regional kulturverksamhet genom att föreslå en ökning med 30 miljoner kronor per år under 2017–2020, sammanlagt 120 miljoner.

Vidare ökas anslaget med ytterligare 5 miljoner kronor per år under samma period för läsfrämjande insatser under skollov. Anslaget för regional kulturverksamhet tillförs även 58 miljoner 2017, 50 miljoner 2018, 53 miljoner årligen 2019 och 2020 för att förstärka den musikaliska scenkonsten.

Folkbibliotek och läsfrämjande

Regeringen beräknar att bidraget till litteratur och kulturtidskrifter tillförs 15 miljoner kronor årligen 2017–2020 för att bygga ut den läsfrämjande insatsen Bokstart som Statens kulturråd tagit initiativ till samt för bidrag till läsfrämjande insatser under skollov. Bokstart är ett samarbete mellan barnhälsovård och folkbibliotek i syfte att stimulera små barns språkutveckling och satsningen byggdes under 2016 ut till att omfatta fem områden i olika delar av landet. Förstärkningen av Bokstart innebär att satsningen utvidgas till att omfatta fler regioner och att satsningen på ett tydligare sätt också kopplas till förskolan.

Regeringen har för avsikt att tillsätta en delegation med uppdrag att inom ramen för satsningen "Hela Sverige läser med barnen" samla de insatser för läsfrämjande som görs både inom och utanför skolan.

Frågor om kultur kan ställas till Louise Andersson tfn 08-452 74 22, och om idrott till Nils-Olof Zethrin tfn 08-452 79 96, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Äldreomsorg

Kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda

För att öka kvaliteten och säkra kompetensförsörjningen inom välfärden föreslår regeringen en satsning på 10 000 utbildningsplatser till kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Medel avsätts med 50 miljoner 2017, därefter 200 miljoner åren 2018–2019 per år och 50 miljoner år 2020.

Bostäder

Forskning för social bostadspolitik

Regeringen avsätter 20 miljoner 2018 och 30 miljoner från 2019 per år för forskning för en social bostadspolitik.

Budgetpropositionen innehåller en rad förslag till regeländringar för att stimulera till ett ökat bostadsbyggande:

- I enlighet med vad som framhålls i regeringens 22-punktsprogram kommer regeringen att föreslå riksdagen att kommunerna ska få utökade möjligheter att själva bedöma om en detaljplan behöver upprättas eller om bygglov kan lämnas med översiktsplanen som grund, liksom om beslutet att anta en detaljplan ska kunna delegeras från kommunfullmäktige. Förutsättningarna för att genom temporära lagändringar underlätta för bostadsbyggandet under tre till fem år ska undersökas. Regeringen avser att presentera förslag om krav på kommunal planering för bostadsbyggande.
- För att öka byggandet av fler hyresrätter kommer möjligheterna för kommunerna att reglera upplåtelseformer för bostäder i detaljplaner att ses över.
- Regeringen avser kartlägga och vid behov lägga fram förslag om kommunernas möjligheter att säkerställa att befintliga byggrätter bebyggs på det sätt som har bestämts i detaljplanen.
- En fullständig genomlysning och konsekvensbedömning av Boverkets byggregler kommer att göras.
- Kontrollen av att serieproducerade bostadsbyggnaders utformning och tekniska och miljömässiga egenskaper uppfyller kraven kommer att förenklas och bygglovsplikten för vissa åtgärder kommer att tas bort.
- Regeringen har för avsikt att se över förfarandet för överprövning av bygglovsbeslut i syfte att förkorta ledtiden för slutligt avgörande av bygglovsfrågor.
- Regeringen kommer att föreslå att det för länsstyrelsens handläggning införs en tidsgräns i de ärenden där myndigheten själv tar initiativ till att överpröva en detaljplan.
- Regeringen kommer att se över resultatet av reformen Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) och LIS-regelverket.
- Regeringen pekar också på ett antal åtgärder där staten ska bidra till ett ökat bostadsbyggande:

- Regeringen avser att tillföra länsstyrelserna resurser för att kunna upprätthålla standarden vad gäller handläggningstider och rådgivning för plan- och bygglovsärenden i en situation med starkt ökat bostadsbyggande. Vidare avser regeringen att tydliggöra länsstyrelsernas uppdrag när det gäller bostadsbyggandet. Regeringen avser också att gå vidare med och bereda förslaget i betänkandet Bättre samarbete mellan stat och kommun vid planering av byggande (SOU 2015:109), när det gäller kommunens möjlighet att begära att länsstyrelsen lämnar förhandsbesked vid detaljplanläggning.
- Regeringen kommer att uppdra åt en samordnare att se till att kommunen får frågan om statens mark kan upplåtas för bostäder prövad i sak, och att underlätta att förhandlingar om villkoren kommer till stånd.
- Förutsättningarna att ge Akademiska hus i uppdrag att bygga, förvalta och utveckla bostadsfastigheter i samarbete med andra statliga bolag som kan bidra kommer att ses över. Staten kommer att söka samarbeten för att möjliggöra nyproduktion i stor skala i form av nya samhällen.
- Regeringen avser att förlänga den kompetenssatsning rörande plan- och bygglagstiftningen som Boverket har genomfört 2014–2016 i ytterligare fyra år.

Frågor om byggande kan ställas till Ann-Sofie Eriksson tfn 08-452 78 63, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Infrastruktur, transporter och klimat

Satsning på bredband

Regeringen föreslår att landsbygdsprogrammet ska förstärkas med totalt 850 miljoner under 2017–2020 för bredbandsatsningar. Satsningarna ska göras i områden där förutsättningar för kommersiell bredbandsutbyggnad saknas. Inom ramen för landsbygdsprogrammet har regeringen tidigare avsatt totalt 3,25 miljarder kronor för bredbandsutbyggnad.

SKL välkomnar satsningen. En utbyggd satsning på bredband behövs för att klara ett hållbart samhälle i alla delar av landet.

Frågor om bredband kan ställas till Dan Lems tfn 08-452 78 54, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Närtidssatsning på järnväg

Regeringen föreslår en särskild satsning under 2017 för kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet som förbättrar kapacitet och robusthet i transportsystemet. Det handlar om kapacitetshöjande åtgärder såväl utanför de större storstadsregionerna som i eller i anslutning till dessa regioner. Satsningen föreslås uppgå till 200 miljoner kronor 2017.

SKL ser positivt på satsningen, då det är mycket viktigt att skapa robusthet och tillförlitlighet i det befintliga transportsystemet, eftersom underhållet på järnvägen är eftersatt.

Frågor om närtidssatsningen kan ställas till Sara Rhudin tfn 08-452 75 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Transportinfrastruktur

Regeringen föreslår en ökning av anslagen för vidmakthållande av transportinfrastrukturen om 3,7 miljarder kronor 2019 och 4 miljarder 2020. Utöver det även en ökning av anslaget till utveckling av transportinfrastrukturen om 1 miljard 2020.

SKL ser positivt på satsningen av ökade anslag för underhåll av järnväg och väg under 2019 och 2020. Järnvägen är av stor betydelse för den regionala arbetspendlingen som drabbas hårt av ett eftersatt underhåll så som det ser ut idag.

SKL delar regeringens syn på att nya stambanor skulle stärka järnvägens konkurrenskraft. Dock behöver regeringen ta ansvar för att det finansieras på ett hållbart sätt så att det inte drabbar vår välfärd. Om kommunerna ska vara med och finansiera statlig infrastruktur måste det ske på rätt villkor för att minimera kommunernas risktagande.

Frågor om transportinfrastruktur ställas till Mattias Sjöholm tfn 08-452 76 11, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Klimatsatsning

Klimatklivet förstärks något och förlängs till 2020, för att stötta regionala och lokala initiativ som ska minska utsläppen av växthusgaser. Nivån för 2017–2020 är 700 miljoner kronor per år. Stöd ges bland annat till laddinfrastruktur för elfordon, biogasanläggningar, konvertering från fossil olja, lustgasdestruktion.

Stadsmiljöavtalen byggs ut med ytterligare 250 miljoner kronor år 2017 och ges 500 miljoner 2018. Från och med nästa år blir det även möjligt att söka stöd för investeringar i cykelinfrastruktur.

Anslaget för klimatanpassning förstärks med 10 miljoner kronor per år 2017–2018, 70 miljoner år 2019 och 120 miljoner år 2020.

Arbetet för en giftfri vardag ges ett utökat anslag på 50 miljoner per år 2018–2020. Det omfattar en fortsatt satsning på barns vardag (i förskolor), en kartläggning av farliga ämnen i varor, en stärkt miljöövervakning av farliga kemikalier inklusive Pfas och växtskyddsmedel. Arbetet inleds med att skapa ett centrum för substitution av farliga ämnen i kemiska produkter och varor. Länsstyrelsernas tillsyn över förorenade områden ges ökade resurser vilket kan underlätta kommunernas exploateringsarbete.

Livsmedelsstrategin redovisas senare i höst. För att uppnå en mer likvärdig livsmedelskontroll över hela landet och minska den administrativa bördan för livsmedelsföretagen aviseras en stärkt samordning mellan kontrollmyndigheterna.

Havs- och vattenmiljöarbetet behöver förstärkas ytterligare bl.a. för att öka takten i att nå de havs- och vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. I denna proposition föreslår regeringen att anslaget ökar med 40 miljoner kronor 2017 och med 30 miljoner per år fr.o.m. 2018 och framåt.

Frågor om Klimatsatsning och Miljö kan ställas till Ann-Sofie Eriksson tfn 08-452 78 63 och Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66 eller Tove Göthner tfn 08-452 79 25, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsmarknad

Arbetsgivardeklaration införs 2018

Från 1 januari 2018 ska uppgifter på individnivå skickas in till Skatteverket varje månad. Dessa arbetsgivardeklarationer ska ersätta den årliga kontrolluppgiften.

Arbetsgivarkontakter

Regeringen avser att bjuda in parter och branscher till samtal om hur satsningar inom utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken kan utvecklas för att klara kompetensförsörjningen. Här avser man att fortsätta arbetet med att förbättra matchningen och minska detaljstyrning och ge ökad möjlighet till lokal samverkan för Arbetsförmedlingen. Arbetsgivararbetet på Arbetsförmedlingen ska förstärkas med ökat fokus på uppsökande verksamhet. Regeringen tillsatte också en utredning i juni 2016 som ska göra en bred översyn av Arbetsförmedlingens uppdrag och det statliga åtagandet.

SKL ser positivt på att regeringen bjuder in parter och branschföreträdare till samtal om samverkansfrågor och de arbetsmarknadspolitiska programmens utformning. SKL kommer också aktivt att bidra med information och inspel till Arbetsmarknadsutredningen.

Kunskapslyft och validering

Regeringen har inlett en ny kunskapslyftssatsning där man avser att införa rätt till behörighetsgivande kurser inom ramen för Komvux som föreslås träda i kraft 2017. Ett studiestartstöd har aviserats för att öka rekryteringen till studier för kortutbildade arbetslösa i åldern 25–56 år. Stödet föreslås införas 1 juli 2017.

Kompetensförsörjningsfrågor är av största betydelse för att kommunsektorn som andra arbetsgivare ska klara sina uppdrag. SKL välkomnar alla utbildningssatsningar som innebär att de arbetssökandes kunskapsnivåer står i paritet med arbetsmarknadens behov.

Den Valideringsdelegation som inrättades 2015 kommer att lämna förslag till en nationell strategi för validering i början av 2017. Regeringen vill också att arbetsmarknadsutbildningen i högre grad leder till arbete efter avslutad utbildning och pekar också på vikten av att arbetsmarknadsutbildningen fungerar som ett komplement till reguljär utbildning för att undvika dubbelarbete.

Ett välfungerande valideringssystem är av stor betydelse för att förkorta nyanländas etablering på arbetsmarknaden och för att underlätta vidareutbildning av redan anställd personal.

Subventionerade anställningar

Regeringen har vidgat målgruppen för traineejobb och yrkesintroduktionsanställningar under våren. SKL och Kommunal har träffat en överenskommelse om extratjänster

och regeringen har genomfört förändringar avseende extratjänster (se vidare i bilagan om Arbetsgivarfrågor).

En hundra procentig lönetäckning för extratjänster innebär att arbetsgivarnas kostnader täcks upp till ett belopp som inkluderar lagstadgade arbetsgivaravgifter (31,42 %). Enligt gällande avtal är arbetsgivaravgifterna för kommuner (38,43 %) och landsting (44,10 %) något högre än vad lagen säger. Kommunsektorn kommer inte att få kompensation för mellanskillnaden. Så var det även på Plusjobbstiden och så är det i samband med andra arbetsmarknadsåtgärder.

Regeringen kommer att genomföra förändringar i nystartsjobben genom att sänka subventionen för de som varit arbetslösa kortare än två år samt korta de maximala stödperioderna. Samtidigt ökar man subventionerna i nystartsjobben för personer som varit arbetslösa mer än tre år och för nyanlända. Under 2017 kommer regeringen att ställa krav på kollektivavtal eller villkor som är likvärdiga med dessa även för nystartsjobb.

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att samverka med Arbetsförmedlingen för att utarbeta ett program för att stödja arbetsintegrerade sociala företag. Stöden ska utformas för att vara förenligt med EU:s statsstödsregler.

Samhall får öka resurser att anställa med utvecklingsanställningar. Regeringen har gett de statliga myndigheterna i uppdrag att ta fram praktikplatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga under perioden 1 april 2016 till sista december 2018.

I juli 2017 kommer lönestöden till personer med funktionsnedsättning att förändras för att förtydliga strukturen av stöden och utformningen av stödets innehåll. 2017 höjs taket för den bidragsgrundande lönekostnaden från dagens 16 700 kronor till 17 100.

SKL anser att höjningen (2,4 %) av taket för den bidragsgrundande lönekostnaden till 17 100 kr är alldeles för lågt, särskilt med tanke på att nivå inte höjts på tio år.

Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Reparationer av enklare art bedöms kunna utföras av personer med en svag anknytning till arbetsmarknaden, vilket kan leda till en ökad varaktig sysselsättning och lägre arbetslöshet.

Enklare reparationer utgör en möjlig affärsidé för arbetsintegrerade sociala företag. En sänkt mervärdesskatt på dessa tjänster ökar lönsamheten och därmed ökar möjligheten till fler anställningar inom dessa företag.

Ersättning till ungdomar

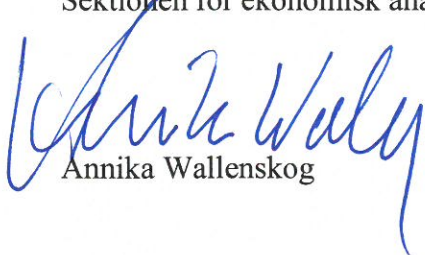
Ersättningen till unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning får idag 48 kronor per dag i utvecklingsersättning upp till 20 års ålder och därefter 141 kronor per dag när de fyller 20 år. Från den 1 juli 2017 avser regeringen att de som saknar fullföljd gymnasieutbildning även efter att de fyllt 20 år får behålla den lägre ersättningen för att öka incitamentet för att återgå i studier.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Tor Hatlevoll tfn 08-452 79 69, Vivi Jacobson-Libietis tfn 08-452 78 20 och Åsa Karlsson tfn 08-452 78 25 och Annica Falk tfn 08-452 75 64, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Arbetsgivarfrågor

I år har vi valt att lägga avsnittet Arbetsgivarfrågor i bilaga då mycket av det som tidigare beskrivits återkommer i bilagan.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Signild Östgren

Bilaga

Arbetsgivarfrågor i Budgetpropositionen 2017